

דם נשפך בחיפה!

מאורעות הדמים של וארי סאליב לא היו מקרה.

המאורעות שכאן על חיפה היא אות מבשר רעות.

רחובות חיפה השקמה והמושמעת ראו את ההתפרצות הראשונה של זעם המקופחים.

אם לא נכין מה הם שרשי הזעם הזה, נעמוד

לפני מלחמת-אזרחים בישראל!

מי אשם כמרד ההמוני? כיצד להציל את המדינה מפני הרעה המאיימת על עתידה? שמעו את דבר "הפעולה השמית" מפי

אורי אבנר
שלמה בן-שלמה
נתן ילין-מור
שלום כהן

באסיפת-זעם שתתקיים בליל שבת, 17 ביולי 1959,

באולם קולנוע "עצמון" בחיפה

בשעה 8.30 בערב הכניסה חפשיית!

במדינה

העם

"אלה אושי המזרח..."

"אלה אושי המזרח, חס מכבדים רק כחוז"

הממשלה מינתה ועדת-חקירה שתחקור את הסיבות והגורמים. הכנסת דנה בכבוד-ראש ודרשה להרחיב את החקירה. המפלגות חיד דעות מלומדות, אנשי-ציבור הוסיפו את הסבריהם. אולם כל החקירות והבירורים לא יכלו למצוא את המהומות העדתיות שאירעו עו השבוע בחיפה — כמו אותו פסוק של קצין-משטרה אלמוני, שצוטט בהארץ למחרת ההתקוממות.

מתוך גרונו של קצין זה דיברה גימה עמוקה של בוז והתנשאות. זהו תהליך מחשבתי שאינו מיוחד רק לאיש אחד — הוא משותף לחלק גדול מן הציבור בארץ. אין הוא תלוי בהגיון כלשהו. הוא מבטא משהו תת-הכרתי. הוא יוצר את דמותו של המומחה לעניני המזרח, הקובע כי "כל ספרדי עצלן", או "כל צפון-אפריקאי הוא בריון", או "כל ערבי יחיד לך בפרצוף ויתקע לך סכין בגב", ועוד אימרות-כנף מסוג זה.

הסיבה האמיתית ליחס נפשי זה הם חוסרי הידיעה, הפחד הסתום של האדם כלפי האיש שגדל בסביבה שונה לגמרי, המדבר בסגנון אחר והגורא משונה וזר. אולי זוהי האשמה היסודית של החינוך הישראלי, שלא הצליח — ואף לא ניסה — לקרב את הצעיר העברי אל תרבות המזרח, אל הבנת סגנונו והערכת מעלתיו.

אילו היה חינוך זה שונה, יתכן כי בארץ היו מתהלכים פסוקים כמו: "כל ספרדי הוא בעל חכמת-חיים", או "כל צפון-אפריקאי חברותי וגוליילב", או "כל ערבי מכניס אורחים".

ממשל צבאי

הארון אל-ראשיד

"הוא נפל עלי מהשמיים" — כך רגו לים ערבים לבטא את רגשותיהם כאשר בא להם גואל במצוקתם.

השבוע נפל דויד בן-גוריון מן השמיים על תושבי הכפר הדרוזי ג'וליס. קצינים שסירו מראש בכפר, כדי להכין את הבית-קור, קבעו כי המקום המתאים ביותר לנחיתת ההליקופטר של ראש-הממשלה-החדש פטר, הוא שדה בו רגילים הערבים לדוש את הקציר. האיכרים נתבקשו להעביר את הדיש למקום אחר, טענו בצדק שהתבואה תתקלקל.

הממשל הצבאי מצא פתרון: הוא הביא קומביינים חדישים, שגמרו ביומיים את העבודה המעסיקה את בני ג'וליס בשנים אחרות למעלה מחודש. נוסף על ישועה זו, באה ברכה אחרת: ששים פועלים מצאו להם עבודה של כמה ימים בסידור מקום-הנחיתה. שכרם בא מידי משלם-המיסים, ותור שבי ג'וליס התפללו לאל הסודי של עדם כי ראש הממשלה יפול עליהם מן השמיים, בכל שנה, בעונת הקציר.

תוכנית-ביטחון דרוזית. אולם האיש שירד מן השמיים לא הביא גאולה רבה. יותר משדמה למשית, דמה להארון אל ראשיד מודרני, המתחפש כדי לרדת אל העם ולשמוע מה בפיה. הוא הופתע לשמוע כי בישראל מקופחים הדרוזים כמו הערבים, התפלא כשנאמר לו כי אדמות הדרוזים מופר-קעות בסיטונות, כאדמות הערבים, למען כסחון המדינה והוראות שרי-הכסחון. כי ראש הממשלה לא השאיר ספק שהוא מתחשב אל הדרוזים כאל אומה נפרדת, הודי מה ליהודים והחייבת לשתף עמם פעולה נגד הערבים. תיזה נושנה זו, שהיתה אהודה על הצרפתים עת קיוו בעזרתה לפגל את העם הסורי ולמנוע את ליכודו במלחמת-שיחרור משותפת, ביצבעה בכל דבריו של בייג'י.

קבע בייג'י: על האומה הדרוזית להשיג בהקדם ממלכתיות משלה — כלומר להקים מדינה דרוזית עצמאית בשטח השיריף כיום לרע"ם. בישראל יוכל כל דרוזי מקומי או זר לקבל חלקת-אדמה. חיללים דרוזים משוחררים יתקבלו למשטרה, או יזכו לשני קום — אפילו לפני החיללים היתוריים.

פסוק ערבי. בכל זאת היה ביקור זה, (המשך בעמוד 12)

התנהגותו, אמרתי: די, עכשיו אני נשוי, צריך לעבוד ולפרנס את המשפחה. אבל "הם" לא הרפו ממנו. בדיוק למחרת חתונתו הובא בן-כליפה למשפט על הת-סרעות קודמת, גשפט לשישה חודשי מאסר. "ביקשתי שלפחות יתנו לי לגמור את ה-שבוע הראשון עם אשתי, לא נתנו. הכניסו אותי לבית-הסוהר. לרוצה שכבר יושב ב-בית-סוהר נותנים חופש אם הוא מתחתן — ולי לא!"

כאשר השיג בן-כליפה עבודה, היה זה במעגל הדחק והפיטורין הפתאומיים ללא-פיצויים. חודש אחד, למשל, נשלח לעבוד בעיריה. הוא עבד שבע יום, הביא הביתה 70 לירות. הוא מכר את השולחן היחיד שהיה בחדרם, אשתו מכרה את צמידיה, "בשבת האחרונה", סיפר, "לא היה לנו ממה לעשות שבת בבית. אמרתי לאשת: קחי את החולצה החדשה ותלכי למכור אותה. היא מכרה אותה בארבע לירות בשוק, והיה לנו מה לאכול בשבת."

שניים מתוך עדה

מפגנים שצעדו אחרי דגלו של בן-כליפה לא היו כה גמרצים או צעיריים, לא ידעו לבטא את רגשותיהם בעברית הצחה, השגורה בפי בן-עדתם הצעיר. אולם כאשר הורם הדגל, לא היססו לצעוד. כאשר נהרסו מועדוני מפא"י וההסתדרות, נדחקו קדימה למצוא פורקן לשינאתם. וכאשר הס-תערה עליהם המשטרה, ירו בה אבנים והלכו בלי חרטה למעצר.

היה ביניהם יוסף סבאג: רוה, חלונני, בן 25 וחודר-מרידות. הוא עובד תשם שעות של עבודת-דחק ליום, חי עם אשתו ושני ילדיו בצריפון מתבקע בתל-חנן. סיפר הוא: "בצהרים שמענו שיש הפגנות בוואי סליב. החלטנו לנסוע לעזור להם. יחד אתי נסעו אחי ועוד איוה עשרה חברים. עלינו על אוטובוס ערבי שנסע מנצרת, אבל לפני שהגענו לחיפה עצרה אותנו המשטרה. ישר התחילו לתת מכות, ולקחו אותנו למעצר. אותי בתחנת קריית-חיים, את אחי בגלילי. אני לא מסטער על שום דבר שעשיתי. צריך שכל הארץ תשמע את צעקתנו המרה!"

יעקב אמולק, מפגין אחר שנעצר בידי המשטרה, הינו גבר כחוש אך שריירי, בעל עור שחום. על לחיו הימנית התנוססה תח-בושת. "זה ממכת שוסר", הסביר. אמולק, פועל בנמל חיפה, עובד ממוצע של 10 מיים לחודש, הכנסתו, אחרי ניכוי מסים: כתשעים לירות. "לך תאכלי אשה וארבעה ילדים בתשעים לירות לחודש! וכי-שאתה אומר שיש לך הרבה ילדים, עונים לך: מה אמר לך לעשות ילדים?"

סיפר הוא: "כששמעתי שהרגו את עקיבא, אמרתי שזה כבר יותר מדי. במקום למות שערה-שערה, שאמות בבת אחת. בטח שהלכתי להפגנה. כי הלכ שרף לי. המשטרה עצרה אותי ואחר-כך שיחררה אותי עם כולם. אבל אני אמרתי: אלהים, איוה מין חיים אלה? קח את נשמתו!" ובקול חנוק, כשידידו פורמז את כפתוריו ופותחות את חולצתו לרחחיה, הוסיף: "הנה מה שעשיתי לעצמי, אבל לא הצלחתי עד הסוף!" בטנו היתה מוכושה בסימני-חיתוך של סכין-גילוח — עדות לנסיון-התאבדות.

דרוש: יושף

מאורעות יצרו בוואי סליב איוה של דריכות בושת. כאשר קונן מישוה על אפליה ועוני, שוב לא דיבר בנימה חסרת-האונים של תמול-שלוש. בקול ה-מרוקאים של ואדי סליב פועמת עתה גימה חדשה: גימת האיש שגילה לפתע כי בירו לגמול לחומסיו צרה כנגד צרה. זוהי מתיחות העלולה בנקל להביא לי-פורענות מחודשת, פראית שבועיים. במק-ההקל ביותר, תתבטא בהעמקה תהומית הברדלי-העדות. התנבא אחד התושבים: "שלושה חודשים לא תמצא אף רומני סליב!"

מאשרות אחרת: שתביעותיהם של עולי מארוקו ייענו בכנות, הצבועה של העסקנים ה-גבר למחרת שפיכת-הדמים גשוי הקיפות אינם מבר-גיבוייטיבית בסיסיתו! זועד: "אני רוצה דבר ינוכח ולפני העבודה יאמר לי ישר. אני לא רוצה לראות את אחר תקח ממני את הארץ הרשקוביץ, תיכ-לעצמם לומר לי שהיא מצטי-עם. לא במשרד היום. תבוא זוהי דרישה גדולה מדי? צעדים האחרים יבואו."

בנה שפיצר

תל-אביב, רח' סירקין 1
(פינת בוגרשוב)
צעיפי כמות בחשאח
דוגמאות מיוחדות

קורס קיץ לפקידות והנהלת חשבונות

נסתח ב-1959

מרכז מורים מוסמכים, חס 12 תל-אביב

נוער עברי!

אתה מואס במפלגות. אתה מרגיש כי "כולם אותו חדר". אתה חס את דוח הריקבון והסחיתות הנודף מכל עבר. אתה טרגיש כי מסטר מעובש זן אותך לחיים של ריקנות וחוסר-טעם.

מה אתה עושה לשינוי פני הדברים?

האם תעמוד מנגד כאשר אחרים לוחמים את מלחמתך? האם תתעטף באיטלח של ציניות מעושה ואדישות, מלאכותית כאשר עתידך שלך מונח על כמות המאונים?

האהפכה העברית קוראת לך!

"הפעולה השמית" קיבלה על עצמה את המשימה הקשה לחולל מהפכה כוללת במדינה — מהפכה רעיונית, מדינית וחברתית. אין היא מסורת סביבה סיסמיות נכובות. אין היא מסתפקת בשלילת הקיים מבלי להציע יסודות איתנים למשטר המחיר — משטר שיהיה חדש באמת, ולא אוסף מקרי של סראוות. "המינשר העברי" — חצע הפעולה השמית שזכה לתשומת-לב עולטית — פתוח לפניך. הוא סולל נתיב נועז. הוא קורא למגשימים אטיצים.

אם אתה אסכים לדעות אלה-

חרי שחובתך היא לתת את ירך לפעולה המעשית, לקבל על עצמך את אחד התפקידים הרבים הקשורים בהפצת הרעיונות ובהבטחת הפעולה.

זוהי קריאה לצעירים ולצעירות. בני 15 עד 18, תלמידי הנמסיות ונוער עובד. בני מרכזי הטרם ובני הפרברים. בני חותיקים ובני העליח החדשה.

פנה בכתב לת.ד. 11253, תל-אביב, והודע את שמך, גילך, מקום לימודיך או מקום עבודתך. הצטרף אל

מיפקד המתנדבים